

Regeringsuppdrag

Rapport

EA-uppföljning 2020

Uppföljning av myndigheternas efterlevnad av
det ekonomiadministrativa regelverket

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2021-04-21

Dnr: 2020-00896

ESV-nr: 2021:1

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Anna Kindberg

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) har haft i uppdrag att utveckla och genomföra en ny metod för att följa upp, redovisa och analysera hur myndigheterna efterlever det ekonomiadministrativa regelverket.

I denna rapport redovisar ESV utformningen av den nya uppföljningen samt hur myndigheterna följt det ekonomiadministrativa regelverket under 2020.

Anna Kindberg och Sara Lundmark Edelstam har tagit fram denna rapport i samarbete med kollegor vid ESV samt med Kammarkollegiet, Myndigheten för digital förvaltning, Riksarkivet och Riksgäldskontoret.

Ekonomistyrningsverket överlämnar härmed rapporten EA-uppföljning 2020 och uppdraget är därmed avslutat.

Stockholm
2021-04-21

Clas Olsson

Generaldirektör

Anna Kindberg

Utredare

Innehåll

1 Sammanfattning	5
1.1 Ny EA-uppföljning 2020	5
1.2 Myndigheternas regelefterlevnad 2020.....	5
2 Inledning	7
3 Ny EA-uppföljning	8
3.1 Myndigheter som omfattas av uppföljningen	8
3.2 Regelverk som följs upp	8
3.3 Metod för informationsinsamling	10
3.4 Metod för redovisning och analys	11
3.5 Utveckling av EA-uppföljningen till 2021	12
4 Myndigheternas regelefterlevnad 2020	13
4.1 Fortsatt hög regelefterlevnad.....	13
4.2 Analys och kommentarer per regelområde.....	14
4.3 Insatser baserade på uppföljningen av 2020	25
Bilaga 1 – Resultat av ESV:s uppföljning 2020	26
Årsredovisning och särskild dokumentation.....	26
Finansiella befogenheter	26
Rapportering till statsredovisningen.....	28
Inlämnande av hyresavtal till ESV	29
Bilaga 2 – Resultat myndighetsenkät 2020	30
Anslag och inkomstitlar	30
Avgifter	32
Anläggningstillgångar	32
Kontroll över tillgångar	33
Moms.....	34
Fordringar	34
Hyresavtal till ESV	35
E-beställningar.....	35
Redovisning	36
Hantering av myndighetens medel	37
Betalningar	37
Arkivering av räkenskapsinformation	38
Bilaga 3 – EA-regelverk	39

1 Sammanfattning

1.1 Ny EA-uppföljning 2020

Regeringen gav i augusti 2020 ESV i uppdrag att utveckla och genomföra en ny metod för uppföljning, redovisning och analys av myndigheternas efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket (EA-regelverket). ESV undantogs samtidigt från kraven att fastställa och rapportera EA-värden för myndigheterna avseende 2020.¹ Under hösten har ESV arbetat med att ta fram en ny uppföljning av EA-regelverket. Vi har valt att kalla den ”EA-uppföljningen”.

Samtliga myndigheter under regeringen som ingår i den statliga redovisningsorganisationen omfattas av EA-uppföljningen. ESV följer upp myndigheternas efterlevnad av regelverk som reglerar ekonomiadministrativa processer som löpande redovisning, upprättande av årsredovisning, finansiering av verksamheten med mera. Ett urval av EA-regler, som delvis kan variera från år till år, följs upp.

För regler där ESV har information för att kunna bedöma hur myndigheterna har följt dem gör vi en bedömning av regelefterlevnaden efter att året har avslutats.

Myndigheterna besvarar också en enkät om ett urval av regler. ESV sammanställer och analyserar sedan resultatet av båda dessa delar. Redovisningen av efterlevnaden av EA-regelverket görs på samlad nivå för samtliga myndigheter. Till skillnad från EA-värderingen tilldelas inte enskilda myndigheter något värde eller liknande.

1.2 Myndigheternas regelefterlevnad 2020

ESV:s sammantagna bedömning är att myndigheterna följer det ekonomiadministrativa regelverket väl. Precis som de senaste åren gör myndigheterna generellt få avvikelser.

Vi har dock noterat några områden med mer omfattande avvikelser. När det gäller hantering av statliga fordringar visar de svar myndigheterna lämnat i enkäten att det finns en okunskap om regelverket för hur fordringar ska drivas in och bevakas. Kammarkollegiet som har föreskriftsrätt till det aktuella regelverket ser sammantaget att det finns behov av att sprida information om hur statliga fordringar ska hanteras och möjligtvis även förtydliga föreskrifterna till den aktuella förordningen.

Vidare visar myndigheternas svar att användning av e-beställningar ligger på mycket låga nivåer, trots att myndigheter med mer än 50 anställda ska göra sina beställningar elektroniskt. Det är Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) som har föreskriftsrätt till den aktuella förordningen. DIGG kommer i sin årliga enkät till

---

¹ Uppdrag att utveckla en ny metod för uppföljning av myndigheternas efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket, 2020-08-20, Fi2020/03409/BATOT

myndigheterna om e-handel att ställa ytterligare frågor för att få mer kunskap om de utmaningar som myndigheterna upplever och för att kunna bedöma var det finns behov av stödinsatser.

Liksom tidigare år finns det också brister när det gäller att lämna hyresavtal till ESV i tid. ESV använder bland annat avtalen för prisomräkning av myndigheternas lokalkostnader. Om avtalen kommer in för sent kan omräkningstalen bli felaktiga, vilket påverkar omräkningen av anslag.

När det gäller regelverk för finansiella befogenheter har det likt tidigare år för beställningsbemyndiganden förekommit flera avvikelser från regelverket. Vi noterar också att tre myndigheter uppger att de tagit ut avgifter utan bemyndigande. I övrigt har det skett några, men ovanligt få, överskridanden av anslag, låneramar och krediter.

Vidare bedömer ESV att det finns förbättringspotential för ett flertal myndigheter när det gäller redovisning av ansvarsförbindelser i årsredovisningarna, betalning av indragna anslagsmedel, hantering av beställningsbemyndiganden, rapportering på S-koder, hanteringar av rättelser i bokföringen och hantering av avstämningar av betalningar.

2 Inledning

ESV ska enligt myndighetens instruktion fastställa ekonomiadministrativa värden (EA-värden) för myndigheter under regeringen.² Värdena ska spegla hur väl myndigheterna följer det ekonomiadministrativa regelverket (EA-regelverket). Regeringen gav i augusti 2020 ESV i uppdrag att utveckla och genomföra en ny metod för uppföljning, redovisning och analys av myndigheternas efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 23 april 2021. ESV undantas samtidigt från kraven att fastställa och rapportera EA-värden för myndigheterna avseende 2020.³

Av regeringsbeslutet framgår att fokus för den nya värderingen bör vara på att redovisa och analysera myndigheternas regelefterlevnad. Detta skulle öppna för att i högre grad variera frågorna mellan olika år för att fånga utvecklingen inom prioriterade områden. Enligt beslutet bör det dock även fortsättningsvis finnas ett visst antal frågor som är oförändrade över tid och som kan användas för att bedöma den sammantagna regelefterlevnaden. Detta är enligt beslutet nödvändigt då det inte finns någon annan motsvarande genomgång av regelefterlevnaden hos myndigheterna.

Syftet med uppföljningen är inte att ge stöd till myndigheterna för att följa regelverket eller att bidra till en ökad regelefterlevnad. Samtidigt står det i beslutet att den bör kunna användas av ESV för att förbättra stödet gentemot övriga myndigheter. Det står också att det fokus som läggs på betyget i EA-värderingen kan motverka detta syfte.

ESV presenterar i avsnitt 3 utformningen av den nya uppföljningen. I avsnitt 4 redovisar vi uppföljningen som gjorts för 2020, hur myndigheterna följt regelverket samt analyserar de regelavvikelser som noterats.

---

² 3 § 6 och 7 § 2 förordningen (2016:1023) med instruktion för Ekonomistyrningsverket

³ Uppdrag att utveckla en ny metod för uppföljning av myndigheternas efterlevnad av det ekonomiadministrativa regelverket, 2020-08-20, Fi2020/03409/BATOT

3 Ny EA-uppföljning

I detta avsnitt beskriver vi utformningen av den nya metoden för uppföljning, redovisning och analys av myndigheternas efterlevnad av EA-regelverket, som vi har valt att kalla ”EA-uppföljningen”.

3.1 Myndigheter som omfattas av uppföljningen

Alla myndigheter under regeringen som är anslutna till den statliga redovisningsorganisationen vid utgången av det år som uppföljningen avser omfattas av uppföljningen.⁴

En sådan myndighet är dock undantagen om den

- har upphört men fortfarande är ansluten till den statliga redovisningsorganisationen
- är ansluten till den statliga redovisningsorganisationen utan att ha startat sin verksamhet.

I den tidigare EA-värderingen fanns betydligt fler skäl för undantag, såsom mycket små myndigheter och myndigheter med omfattande sekretess. Vår bedömning är att undantag av sådana skäl inte är motiverade i en förändrad uppföljning. Framst eftersom jämförbara EA-värden för myndigheterna inte ska fastställas och det därför inte gör något om vissa myndigheter till exempel inte omfattas av alla regler som följs upp.

Precis som EA-värderingen omfattar EA-uppföljningen inte:

- Myndigheter under regeringen som inte är anslutna till den statliga redovisningsorganisationen, till exempel de allmänna pensionsfonderna, kommittéer, utredningar och vissa nämnder.
- Myndigheter under riksdagen och andra organ som inte lyder under regeringen men är anslutna till den statliga redovisningsorganisationen.

3.2 Regelverk som följs upp

3.2.1 Vad är EA-regelverk?

Vad som ingår i EA-regelverket är inte givet. Det framgår inte heller av regeringsuppdraget vilka regelverk som regeringen vill ska ingå i uppföljningen. Vi har därför formulerat några utgångspunkter för vad som är EA-regelverk som kan ingå i EA-uppföljningen.

---

⁴ [Myndigheter i den statliga redovisningsorganisationen \(esv.se\)](http://esv.se)

I ekonomiadministration ingår till exempel processer för löpande redovisning, upprättande av årsredovisning, hantering av betalningar, hantering av fordringar och skulder, hantering av tillgångar, finansiering av verksamhet, inrapportering av finansiell information med mera. För de ekonomiadministrativa processerna finns olika regelverk med regler som myndigheterna ska följa. Det handlar framför allt om förordningar som regeringen har utfärdat och tillhörande föreskrifter och allmänna råd. Exempel på sådana förordningar är:

- Anslagsförordningen (2011:223)
- Avgiftsförordningen (1992:191)
- Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring
- Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag
- Förordningen (2017:170) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning
- Förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar

EA-regelverk är inte detsamma som det regelverk som ESV har föreskriftsrätt till. Till exempel har Riksgäldskontoret föreskriftsrätt till förordningen om statliga myndigheters betalningar och Kammarkollegiet till förordningen om hantering av statliga fordringar, som båda avser ekonomiadministration. ESV:s uppfattning är att alla regelverk som styr ekonomiadministrativa processer kan ingå i EA-uppföljningen. I bilaga 3 framgår fler EA-regelverk.

3.2.2 Vilka regler i EA-regelverket följs upp?

Varje enskild regel eller bestämmelse inom EA-regelverket som är möjlig att följa upp behöver inte följas upp, varken årligen eller mer sällan. Vissa regler inom EA-regelverket ska enligt regeringsbeslutet ingå i ESV:s uppföljning varje år. ESV anser att det bör gälla till exempel regler om finansiella befogenheter och inlämnande av årsredovisning. Regler som inte följs upp årligen kan följas upp särskilt vissa år. Det kan också göras fördjupade uppföljningar av olika regelområden olika år. Det kan till exempel göras baserat på förändringar av regelverk, iakttagelser från Riksrevisionen, ESV eller Statskontoret eller annan information. Uppföljningen av regelefterlevnaden kan på så sätt göras mer relevant då den är flexibel mellan åren.

Vilka regler som EA-uppföljningen följer upp väljer vi i första hand ut utifrån regelns innehåll. I viss mån påverkar hur vanlig en företeelse är om en regel ska följas upp. De regler som följs upp ska vara generella, inte specifika för enskilda myndigheter. En utgångspunkt i den tidigare EA-värderingen var att minst 50 procent av myndigheterna skulle omfattas av en regel för att den skulle följas upp. Någon sådan begränsning är inte nödvändig när värden inte ska sättas på myndigheterna. Även regler som omfattar färre myndigheter kan vara lämpliga att följa upp beroende på vad de reglerar. Regler som visserligen ska följas av myndigheterna men som

kanske bara blir aktuella i något enstaka fall per år ska inte prioriteras. Det är dock inte uteslutet att ta med den typen av regler i uppföljningen. Eftersom EA-uppföljningen ska ge en samlad bild av efterlevnaden av regelverken kan vi även inkludera ytterligare EA-regler än de som vi följt upp efterlevnaden av för alla myndigheter, om vi får kännedom om väsentliga regelavvikelser. Om EA-uppföljningen följer upp EA-regelverk som en annan myndighet ansvarar för deltar den andra myndigheten i urvalet av vilka regler som följs upp.

Regelverken för intern styrning och kontroll samt internrevision omfattas inte av den här uppföljningen eftersom ESV har ett separat uppdrag avseende de regelverken.⁵

3.3 Metod för informationsinsamling

För att ESV ska kunna göra en redovisning och analys av myndigheternas regelefterlevnad krävs insamling och sammanställning av information om hur myndigheterna följer EA-regelverket. Insamlingen av information till uppföljningen görs dels centralt, dels genom en enkät till myndigheterna som omfattas av uppföljningen.

3.3.1 Uppföljning av regler i samband med årsredovisningen

Flera regler är lämpliga att följa upp och sammanställa centralt av ESV. Det innebär mindre administration om ESV kan sammanställa resultatet utan att samtliga myndigheter behöver delta i processen. Det innebär också att samtliga myndigheter bedöms på ett enhetligt sätt, jämfört med om myndigheterna själva besvarar frågor om sin regelefterlevnad. ESV kan också samordna informationsinsamlingen med processen för upprättandet av underlaget till årsredovisningen för staten och dra nytta av arbete som redan görs i den processen. Detta är i huvudsak samma process som användes för de så kallade koncernfrågorna i den tidigare EA-värderingen. EA-regelverk som går att följa upp på det sättet är till exempel regler om finansiella befogenheter som disponibla anslagsbelopp, tilldelade låneramar och krediter samt beställningsbemyndiganden. Även regelverk som reglerar inrapportering till statredovisningen kan ESV följa upp. ESV sammanställer också information om eventuella väsentliga avvikelser från regler som vi fått kännedom om, utöver de som följs upp för alla myndigheter.

Till skillnad från EA-värderingen finns det inte någon process för omprövning/överklagande. Vi bedömer att det inte behövs, när värden inte ska sättas på enskilda myndigheter. Det innebär en minskad arbetsinsats jämfört med EA-värderingen för myndigheterna som omfattas.

---

⁵ 7 § 5 förordningen (2016:1023) med instruktion för Ekonomistyrningsverket

3.3.2 Självdeklaration från myndigheterna

När informationen för samtliga myndigheter inte finns tillgänglig hos ESV eller någon annan myndighet behöver vi hämta in informationen direkt från respektive myndighet. Vi har därför bedömt att den uppföljning som ESV har möjlighet att göra centralt ska kompletteras med en enkät till samtliga myndigheter om hur de följt ett antal EA-regler under året. Ett alternativ hade varit att EA-uppföljningen inte omfattar regler som bara kan följas upp kostnadseffektivt genom självdeklaration från myndigheterna. Det skulle innebära en tydlig effektivisering jämfört med EA-värderingen om myndigheterna inte behövt besvara någon enkät. Vår bedömning är dock att en relativt stor del av EA-regelverket i så fall inte skulle omfattas av uppföljningen. Genom kommentarer till de svar som lämnas kan ESV och övriga normerande myndigheter också få relevant information om varför regelefterlevnaden ser ut som den gör.

Att myndigheter kan tolka de frågor som ställs och bedöma sin regelefterlevnad olika påverkar vilka slutsatser som går att dra om regelefterlevnaden baserat på myndigheternas svar, men det ger ändå relevant information om hur EA-regelverket följs.

Att besvara enkäten innebär inte någon ökad kostnad eller administration för de berörda myndigheterna jämfört med EA-värderingen. Inte heller i den här delen av uppföljningen behövs någon form av omprövning/överklagande som fanns i EA-värderingen när värden inte ska sättas.

3.4 Metod för redovisning och analys

ESV ska redovisa resultatet av EA-uppföljningen till regeringen. Det görs genom en rapport som redovisar hur myndigheterna följt EA-regelverket. Vi redovisar hur myndigheterna generellt följt det regelverk som årets uppföljning har omfattat. Det framgår alltså inte vilka myndigheter som gjort en viss avvikelse, utan enbart hur många eller hur stor andel. Redovisningen är på det sättet lik den som ESV lämnade för den tidigare EA-värderingen, där enskilda myndigheters specifika avvikelser inte heller framgick.

I själva rapporten kommenterar och analyserar vi de EA-regler som antingen är så väsentliga att efterlevnaden bör kommenteras varje år eller om årets uppföljning upptäckt avvikelser värda att ta upp. Om uppföljningen följer upp EA-regelverk som en annan myndighet ansvarar för bidrar den myndigheten till analysen av resultatet. I bilagor till rapporten redovisas efterlevnaden för samtliga EA-regler som följts upp.

Om vi skulle upptäcka väsentliga brister hos en enskild myndighet som verkar tyda på genomgående problem med att följa EA-regelverket kommuniceras det med den berörda myndigheten och Regeringskansliet informeras. Om bristerna redan är kända

av både myndigheten och Regeringskansliet, till exempel genom revisionsberättelse från Riksrevisionen, lämnar vi inte samma information igen. ESV bedömer att det inte tillför någon nytta om vi lämnar samma kritik till enskilda myndigheter som Riksrevisionen redan har lämnat.

3.5 Utveckling av EA-uppföljningen till 2021

Om EA-uppföljningen ska göras på samma sätt för 2021 krävs en ändring av ESV:s instruktion eller att regeringen beslutar om undantag från gällande instruktion för ytterligare ett år.

ESV kommer att göra en utvärdering och genomgång av uppföljningen för 2020 när den har avrapporterats. Vi har redan nu identifierat några områden för utveckling och förbättring till kommande år.

Uppföljningen för 2020 har varit relativt lik den tidigare EA-värderingen när det gäller hur frågor ställts och vilka EA-regelverk som följts upp. 2021 vill vi om möjligt göra ett mer riskbaserat urval av de regler som följs upp, framför allt när det gäller de frågor som ställs till myndigheterna. Regler som myndigheterna enligt årets uppföljning verkar följa i mycket hög utsträckning behöver inte återkomma varje år. Dock med undantag för sådana regler som alltid ska följas upp. Vi ska också undersöka möjligheten att komplettera informationsinsamlingen med stickprov eller liknande i material som ESV har tillgång till, när det gäller vissa regelområden.

4 Myndigheternas regelefterlevnad 2020

I detta avsnitt presenterar vi resultatet av EA-uppföljningen för 2020.

4.1 Fortsatt hög regelefterlevnad

ESV:s sammantagna bedömning är att myndigheternas regelefterlevnad ligger på en hög nivå. Det har även varit resultatet i de senaste årens EA-värderingar. För de flesta regler som följts upp handlar det om enstaka myndigheter som har avvikelser.

Vi kan inte se att spridningen av sjukdomen covid-19 under 2020 har haft någon generell negativ påverkan på myndigheternas efterlevnad av EA-regelverket. För vissa myndigheter har dock risker och problem uppstått på grund av spridningen, vilket framkommit i kommentarer som myndigheterna har lämnat.

När det gäller regelverk för finansiella befogenheter finns som tidigare år ett antal avvikelser från regelverket om beställningsbemyndigande. Vi noterar också att tre myndigheter uppger att de tagit ut avgifter utan att ha bemyndigande för det. I övrigt har det skett några, men ovanligt få, överskridanden av anslag, låneramar och kreditramar.

I nästa avsnitt beskriver och analyserar vi regelefterlevnaden per ämnesområde. På några områden finns det mer omfattande avvikelser. Det gäller myndigheternas hantering av fordringar, 4.2.8, tillämpningen av elektroniska beställningar, 4.2.9 och hantering av hyresavtal, 4.2.12. Det finns också förbättringspotential för ett flertal myndigheter när det gäller redovisning av ansvarsförbindelser i årsredovisningarna, 4.2.1, betalning av indragna anslagsmedel, 4.2.2, hantering av beställningsbemyndiganden, 4.2.2, användning av S-koder, 4.2.6, hantering av rättelser i bokföringen, 4.2.7 och hantering av avstämningar av betalningar, 4.2.10.

En genomgång av resultatet för samtliga regler som följts upp görs i bilaga 1 och 2. I bilaga 1 presenteras resultatet för de regelverk som ESV följt upp. I bilaga 2 presenteras resultatet av myndigheternas svar på den enkät de har besvarat.

ESV har också analyserat regelefterlevnaden för 2020 per myndighet. Vi bedömer inte att det finns skäl att särskilt kontakta någon myndighet och informera Regeringskansliet om genomgående problem med att följa EA-regelverket baserat på de avvikelser som noterats. ESV har dock, i arbetet med andra arbetsuppgifter, i många fall haft kontakt med myndigheter om regelavvikelser.

4.2 Analys och kommentarer per regelområde

I det här avsnittet kommenterar och analyserar vi områdesvis de EA-regler som följts upp. Vissa regler utan eller med enstaka avvikelser kommenteras inte.

För de regler som bygger på myndigheternas egna uppgifter i den enkät de har besvarat är osäkerheten om hur regelfterlevnaden faktiskt ser ut större än för de regler där ESV bedömt samtliga myndigheter på ett enhetligt sätt. Generellt verkar myndigheterna ha förstått de frågor ESV ställt, men vi bedömer också att det finns vissa missförstånd som påverkar hur svaren kan tolkas och vilka slutsatser som går att dra.

4.2.1 Årsredovisning och särskild dokumentation

Generellt har myndigheterna lämnat in årsredovisningarna i tid.⁶ En myndighet har felaktigt lämnat in en rättelse den 24 februari. ESV har inte fått kännedom om några väsentliga fel vad gäller vad myndigheternas årsredovisningar ska innehålla utöver de som noterats av Riksrevisionen när det gäller fördelning av intäkter och kostnader i resultatredovisningen.

Brister i redovisning av ansvarsförbindelser

Eftersom posterna i uppställningsformen och notkraven för ansvarsförbindelser har ändrats till årsredovisningen för 2020 har vi särskilt följt upp hur myndigheterna tillämpat reglerna för detta.⁷ Av de 44 myndigheter som redovisar ansvarsförbindelser är det 18 som på något sätt avviker från regelverket för hur ansvarsförbindelser ska redovisas. Vanliga fel är att myndigheterna inte anger ett belopp för respektive post inom linjen och att notinformation lämnas i anslutning till själva balansräkningen. Flera myndigheter benämner också posterna felaktigt på olika sätt, antingen genom att ha helt egna benämningar på dem eller varianter på de som anges i uppställningsformen.

Några myndigheter anger belopp som någon form av medel eller median inom ett intervall som förklaras i not. Syftet med ansvarsförbindelser är att visa regeringen vilka risker för framtida kostnader och därmed behov av anslagsmedel, som finns. Regeringen behöver i sin tur denna information för att informera riksdagen. Utgår man från försiktighetsprincipen bör det högsta belopp som bedömts möjligt vara det som redovisas i balansräkningen. I not ska myndigheten förklara den osäkerhet som finns kring beloppet, till exempel att det skulle kunna bli betydligt lägre.

⁶ 2 kap. 1 § (10 kap. 1 §) förordningen om årsredovisning och budgetunderlag – punkt 1 bilaga 1

⁷ ESV:s föreskrifter till 4 kap. 2 § och 7 kap. 1 § samt bilaga 2 förordningen om årsredovisning och budgetunderlag – punkt 3 bilaga 1

ESV kommer att se över om det stöd som finns kring redovisning av ansvarsförbindelser behöver utvecklas.

4.2.2 Hantering av anslag

Två överskridanden av anslag

Två myndigheter har överskridit disponibla anslag 2020.⁸ Båda myndigheterna har fått en revisionsberättelse med reservation. Vi har i enkäten till myndigheterna ställt frågor om regelverket om att löpande prognostisera anslag och att informera regeringen om det finns en risk att ett anslag inte kommer räcka.⁹ För de myndigheter som överskridit anslag kan vi konstatera att den ena har svarat att regeringen har informerats om risken för överskridande.

Den andra myndigheten disponerar ett anslag som en fristående nämndmyndighet med egen ledning beslutar om användningen av. Myndigheten har, enligt dess svar i enkäten, inte informerat regeringen om risk för överskridande av det anslaget. ESV bedömer att det finns en risk att ansvaret för användningen av anslag i enlighet med regelverket kan bli otydligt när den myndighet som disponerar ett anslag inte ansvarar för den verksamhet som anslaget ska finansiera. Eftersom myndigheten som disponerar anslaget inte har någon bestämmanderätt över den andra myndigheten är det svårt för den att exempelvis förhindra ett överskridande, även om den känner till det.

Många har sett risk för överskridande

Fler myndigheter än tidigare år har uppgett att det har funnits en risk för anslagsöverskridande, 48 stycken, jämfört med 30 stycken 2019 och 21 stycken 2018.¹⁰ 18 av myndigheterna har lämnat kommentarer till sitt svar. Flera nämner spridningen av covid-19 som orsak till att det uppstått en risk för överskridande. Det är sannolikt en bidragande orsak även för flera av dem som inte kommenterat, som till exempel Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan och några museer. Att bara två myndigheter överskridit anslag visar att de risker för överskridande som myndigheterna har uppmärksammat under året har hanterats. Antingen genom åtgärder inom myndigheterna eller genom beslut av regeringen.

Återbetalning av indragna anslagsmedel behöver förbättras

En regel som vi följt upp för 2020 och som inte tidigare ingått i EA-värderingen är om myndigheterna har återbetalat indragna anslagsmedel som tidigare betalats ut till räntekonto.¹¹ Enligt regelverket ska beloppet föras över till statens centralkonto snarast efter det att beslut om indragning finns registrerat i Hermes. 62 myndigheter

⁸ 6 § anslagsförordningen – punkt 4 bilaga 1

⁹ 9 § anslagsförordningen – fråga 4-5 bilaga 2

¹⁰ 9 § anslagsförordningen – fråga 5 bilaga 2

¹¹ 7 § anslagsförordningen och 4 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen – fråga 6 bilaga 2

har svarat att de haft indragningar av räntebärande anslagsmedel. 13 av dessa uppger att de betalat för sent. Av de kommentarer som lämnats kan man utläsa att även en andel av de som uppger att de gjort det så snart beslutet om indragning fanns registrerat också i själva verket har gjort det för sent. 7 myndigheter svarar att de inte gjort någon återbetalning. Här verkar det dock finnas viss förvirring då 5 av dessa inte haft någon indragning 2020. De har alltså antingen missuppfattat frågan eller så avser svaret tidigare års indragning som ännu inte betalats tillbaka.

ESV kommer att se över om det stöd som finns kring när och hur indragna anslagsmedel ska återbetalas behöver utvecklas.

Lärosäten och anslag

Universitet och högskolor har en särskild modell för redovisning mot anslag som bland annat innebär ett undantag från kostnadsräknad anslagsavräkning av verksamhetskostnader.¹² Svar och kommentarer som några lärosäten har lämnat indikerar att det finns vissa missuppfattningar om vad undantaget innebär. Till exempel svarade två lärosäten nej på frågan om de löpande under året följt upp och prognostiserat anslagsutnyttjande med motiveringen att de inte omfattas.¹³ Det ena har blandat ihop dessa prognoser med de som ska lämnas enligt regleringsbrevet och det andra anger att det inte omfattas eftersom det är ett lärosäte. Ett annat lärosäte anger att de inte har redovisat mot anslag månadsvis på grund av undantaget.¹⁴

ESV kommer att se över om det stöd som finns till lärosäten om tillämpningen av anslagsförordningen behöver utvecklas.

Beställningsbemyndiganden har överskridits

Beställningsbemyndigande är ett av de vanligaste områdena för reservationer i revisionsberättelserna och för anmärkningar i den tidigare EA-värderingen. Det är också ett område där ESV får relativt mycket frågor från myndigheterna. Särskilt med tanke på att bara 34 procent av myndigheterna har ramar för beställningsbemyndiganden.

Tre myndigheter har under 2020 överskridit tilldelad ram för beställningsbemyndigande genom att ingå åtaganden för längre tid än den aktuella ramen medgav.¹⁵ Ytterligare en myndighet hade gjort samma fel, men hade möjlighet att ändra sitt beslut i ett sent skede för att undvika ett överskridande. En myndighet har ingått nya åtaganden mot en ram trots att det inte varit tillåtet enligt regleringsbrevet. Det

¹² Undantag från 12 § anslagsförordningen enligt bilaga 1 till regleringsbrevet för universitet och högskolor.

¹³ 9 § anslagsförordningen – fråga 4 bilaga 2

¹⁴ 14 § anslagsförordningen – fråga 1 bilaga 2

¹⁵ 17 § anslagsförordningen – punkt 5 bilaga 1

innebar också att myndigheten inte följt villkoren för det aktuella anslaget. Samtliga brister framgår av respektive myndighets revisionsberättelse.

Samtliga myndigheter som har en ram för beställningsbemyndigande, 72 stycken, har svarat ja på frågan om de löpande för noteringar om de åtaganden och infrianden myndigheten gör med stöd av ramen.¹⁶ Mot bakgrund av de överskridanden som gjorts, eller varit nära att göras, av tilldelade ramar kan ESV konstatera att de löpande rutinerna för att följa upp nya åtaganden och infrianden inte fungerar tillfredställande för samtliga myndigheter. Under 2020 verkar flera myndigheter framför allt ha haft problem med att säkerställa hur långa åtaganden som ingått snarare än att hålla sig inom den beloppsmässiga ramen. Det är svårt att se någon generell orsak till detta annat än att de myndigheternas interna rutiner har brustit. Att beställningsbemyndiganden inte hanteras i myndighetens redovisningssystem utan i någon form av sidordnat system, ofta i till exempel Excel, innebär att det är svårare att säkerställa fungerande rutiner för att hålla koll på nya åtaganden och infrianden än när standardiserade system med inbyggda kontroller kan användas.

ESV har svårt att se att någon enskild stödåtgärd från oss kan förhindra nya överskridanden av bemyndiganderamar av den typ som gjordes under 2020. Eftersom det uppenbart är ett problemområde för flera myndigheter är det dock något vi behöver arbeta vidare med.

4.2.3 Lån och krediter

Bara överskridanden vid sänkt ram

Tre myndigheter har överskridit sin låneram för verksamhetsinvesteringar 2020.¹⁷ För alla tre handlar det om att de gått in i 2020 med ett överskridande på grund av att myndigheten fått sänkt låneram jämfört med 2019. Ingen myndighet har överskridit en övrig kreditram.¹⁸

Riksgäldskontoret införde 2018 systemförändringar som innebär att det inte går att belasta en låneram för verksamhetsinvesteringar eller en övrig kreditram med ett högre belopp än vad som framgår av regleringsbrevet. Det är alltså inte möjligt att under året ta upp lån som överstiger den ram som regeringen har tilldelat. Det enda tillfälle som systemet tillåter högre lån än beslutad ram är om ramen har sänkts sedan föregående år och myndigheten därför går in i nytt år med ett överskridande av den nya ramen. Mot bakgrund av detta bedömer ESV att nyttan med att följa upp om låneramar överskridits av låneupptag i Riksgäldskontoret är begränsad. En låneram kan dock överskridas utan att myndigheten faktiskt tagit upp lån över ramen. Låneramen ska rymma även sådan anskaffning som myndigheten inte hunnit ta upp

¹⁶ 18 § anslagsförordningen – fråga 7 bilaga 2

¹⁷ 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen – punkt 6 bilaga 1

¹⁸ 3 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen – punkt 8 bilaga 1

lån för innan årsskiftet samt eventuell finansiell leasing. Vi har dock inte fått kännedom om några sådana överskridanden 2020.

Regelverket för när lån ska tas upp för verksamhetsinvesteringar ändrades till 2020. Samtliga myndigheter som har en ram för lån för verksamhetsinvesteringar uppger att de har sett över sina rutiner för att tillämpa det nya regelverket korrekt.¹⁹ ESV har inte kunnat följa upp hur regelverket tillämpats för 2020, men kommer att undersöka om det är möjligt att göra för 2021.

Bara två överskridanden av räntekontokredit

Endast två myndigheter har överskridit myndighetens räntekontokredit under 2020.²⁰ Under 2019 var det åtta myndigheter som gjorde det och 2018 var det sex stycken. Spridningen av covid-19 och att myndigheter tillåtits betala fakturor snabbare än normalt innebar en ökad risk för överskridanden av räntekontokrediter. Det har dock alltså inte haft någon negativ effekt på myndigheternas kontroll av räntekontokrediter.

4.2.4 Anläggningstillgångar och kontroll över tillgångar

Ofullständiga register över inventarier

Myndigheter ska ha inventarie- och anläggningsregister som ska omfatta de tillgångar som redovisas som anläggningstillgångar i balansräkningen och andra inventarier och tillgångar som bedöms stöldbegärliga.²¹ Myndigheterna har fått svara på om de har sådana register.

41 procent av myndigheterna uppger att de har register som bara omfattar tillgångar som tagits upp i balansräkningen. Vissa myndigheter har lämnat kommentarer som indikerar att de kan ha sidoordnade system för stöldbegärliga inventarier. En stor del av myndigheterna verkar inte ha fullständiga register över stöldbegärliga tillgångar, utan enbart de som tagits upp i balansräkningen. Vi kan inte se att de är en viss storlek på myndigheter som verkar sakna komplett register utan det är en blandning av både stora och små myndigheter.

ESV kommer att se över om det stöd som finns kring inventarieregister behöver utvecklas.

¹⁹ 2 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen – fråga 15 bilaga 2

²⁰ 3 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen – punkt 7 bilaga 1

²¹ ESV:s föreskrifter till 22 § förordningen om myndigheters bokföring – fråga 16 bilaga 2

4.2.5 Avgifter

Vi har ställt frågor till myndigheterna om de har rätt att ta ut de avgifter de tar ut och om de har samrått med ESV om de avgifter de tagit ut.²² 90 procent av myndigheterna har svarat att de tar ut avgifter.

Avgiftsuttag utan bemyndigande

Tre myndigheter har svarat att de tagit ut avgifter utan ett bemyndigande. Alla tre uppger att de arbetar med att få eller förtydliga bemyndiganden för dessa avgiftsuttag. Att någon myndighet svarar att de tagit ut avgifter utan att ha rätt till det är ovanligt. Kanske har myndigheterna varit ärligare nu jämfört med i tidigare EA-värderingar eller så är det fler som tagit ut avgifter utan att ha bemyndiganden eller så har myndigheterna kanske inte tidigare förstått att de saknat bemyndigande. Eftersom det handlar om ett fåtal myndigheter och en mindre andel av deras avgiftsuttag bedömer vi inte att ESV behöver göra någon generell insats på grund av detta.

Förändrat regelverk för samråd

Elva myndigheter har angett att de tagit ut avgifter som de inte samrått med ESV om. Det är dock endast tre som har lämnat kommentarer som visar att de felaktigt tagit ut avgifter som de inte samrått om. Majoriteten av de andra som svarat att de har tagit ut avgifter som de inte har samrått om har kommenterat att de omfattas av samrådsskyldigheten under 2020. De har också samrått senare under året. Det är alltså inte säkert att dessa felaktigt har tagit ut avgifter utan att ha samrått. Det handlar snarare om hur de har uppfattat frågan. Några myndigheter som borde ha samrått under 2020 har felaktigt svarat att de tidigare haft undantag från samrådsskyldigheten och att de är skyldiga att samråda först 2021.

Regelverket för samråd ändrades 2019 och vi är fortfarande i en övergångsfas där samtliga myndigheter ännu inte samrått enligt det nya regelverket. 2021 ska samtliga myndigheter ha samrått enligt det nya regelverket och det bör då bli enklare att följa upp och bedöma regelefterlevnaden på ett rättvisande sätt.

Underskott vid mål om full kostnadstäckning

I revisionsberättelserna för 2020 har Riksrevisionen kritiserat tre myndigheter för att det ekonomiska målet för avgiftsbelagda verksamheter, full kostnadstäckning²³, inte följs. Det ackumulerade underskottet i verksamheterna är stort i förhållande till omsättningen i de aktuella verksamheterna. Alla tre myndigheterna omfattas av krav på samråd med ESV under 2021. ESV har alltså inte tagit del av några samråd från de aktuella myndigheterna under de senaste åren. När de senast samrådde fanns det

²² 3 och 7 §§ avgiftsförordningen – fråga 10 och 11 bilaga 2

²³ 5 § avgiftsförordningen

antingen inte indikationer på väsentliga underskott eller så framgick det hur myndigheten planerade att hantera det underskott som då fanns.

4.2.6 Information till statsredovisningen

Några fel i inrapportering av utfall

Alla myndigheter ska rapportera utfall till statsredovisningen varje månad.²⁴ Nio myndigheter har vid minst ett tillfälle haft fel i utfallsrapportering av anslag och inkomstitlar som inneburit att ESV behövt justera felaktigheter för att få ett korrekt utfall.

Vissa brister i användningen av S-koder

Redovisningsinformation från myndigheterna till statsredovisningssystemet i Hermes rapporteras på så kallade S-koder.²⁵ För att ESV ska kunna sammanställa ett rättvisande underlag till årsredovisningen för staten (ÅRS) är det viktigt att myndigheterna rapporterar på S-koderna på rätt sätt. Generellt gör myndigheterna rätt men det förekommer också felaktigheter som innebär risk för fel i ÅRS och merarbete för både ESV och myndigheterna. Olika myndigheter har gjort olika fel så det verkar inte vara problematiskt att tillämpa S-koderna på något specifikt område. Vi kan konstatera att samtliga affärsverk har gjort olika typer av fel vad gäller S-koder som inneburit merarbete för ESV. Vi kommer därför särskilt att ha kontakt med dem för att försöka bidra till en förbättrad rapportering på S-koder.

Särskild info rapporterad med vissa fel

I samband med årsredovisningen ska myndigheterna lämna viss information som finns i årsredovisningen manuellt i Hermes. De uppgifterna rapporteras alltså inte med hjälp av S-koder. Felaktigheter i sådan information riskerar att ge felaktigheter i ÅRS. Vi har följt upp om inrapporteringen i Hermes av ansvarsförbindelser, beställningsbemyndiganden och äldre beställningsbemyndiganden överensstämmer med myndigheternas årsredovisningar.²⁶ Åtta fel mellan årsredovisningarna och inrapporteringen har noterats för både ansvarsförbindelser och beställningsbemyndigande. I två fall handlar det om rapportering i tusentals kronor istället för i kronor, vilket gör att felen blir stora och kan vara väsentliga. Även de mindre felen har inneburit merarbete för ESV för att fastställa vilka uppgifter som är korrekta.

God kvalitet i motpartsavstämningarna

För att kunna eliminera inomstatliga transaktioner i ÅRS behöver myndigheternas redovisning av inomstatliga transaktioner överensstämma mellan parterna. Gör de inte det innebär det merarbete för ESV att utreda och boka om differenser för att de

²⁴ ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring, p. 1 och 3 – punkt 9 och 10 bilaga 1

²⁵ ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring, p. 1

²⁶ ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring, p. 5 – punkt 13 och 14 bilaga 1

ska kunna elimineras. ESV har gått igenom vilka motpartsdimensioner som finns i bokslutet och hur myndigheterna kommenterat dem.²⁷ Generellt har myndigheterna hanterat inomstatliga mellanhanden bra för 2020. 23 myndigheter har någon form av brist i motpartavstämningen. I flera fall kan vi se att utestående dimensioner beror på bristande kommunikation mellan de inblandade myndigheterna. Det finns också flera fall när dimensioner beror på att myndigheter fakturerat sent utan att informera mottagaren av fakturan om det. Tre myndigheter har gjort fel som är så stora att de även blir väsentliga för ÅRS. Dessa och även ett tiotal andra fel som översteg en miljon kronor har ESV behövt rätta i arbetet med ÅRS.

4.2.7 Myndigheternas bokföring

Bristande spårbarhet vid rättelser

Om en myndighet rättar en bokföringspost ska myndigheten säkerställa att det vid en granskning av den rättade bokföringsposten utan svårighet går att få kännedom om rättelsen.²⁸ På fråga om detta har 95 procent av myndigheterna svarat att det är möjligt att få kännedom om att poster har rättats. En genomgång av de kommentarer som lämnats visar dock att även många av de som svarat ja inte kan säkerställa spårbarhet vid alla rättelser. Genomgående i kommentarerna är att det finns begränsningar i de redovisningssystem som används som gör att spårbarhet inte kan säkerställas vid alla typer av rättningar.

ESV kommer att undersöka om det finns någon insats vi kan göra för att bidra till ökad regelefterlevnaden när det gäller hantering av rättelser.

4.2.8 Hantering av fordringar

I enkäten till myndigheterna ställde vi frågor om några av reglerna om hantering av fordringar som finns i den så kallade hanteringsförordningen.²⁹ Det är Kammarkollegiet som har föreskriftsrätt till den förordningen. Kammarkollegiet har tagit del av myndigheternas svar och bidragit med följande analys av svaren.

Bristande kunskap om regelverket

Det vi sammanfattningsvis noterar i svaren är okunskap om själva grundregeln i hanteringsförordningen, nämligen att statliga fordringar ska drivas in oavsett belopp samt okunskaper kring att statliga fordringar ska efterbevakas om inte en aktiv indrivning kan ske. Det verkar som att många myndigheter inte förstår innebörden i regelverket om att avbryta indrivning, eller begreppet efterbevakning.

Det framgår också att myndigheterna tolkar bestämmelsen om eftergift väldigt olika. Vad myndigheten tolkar in i begreppet att det av ”*annan anledning är uppenbart*

²⁷ ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring, p. 5 – punkt 15 bilaga 1

²⁸ 12 § förordningen om myndigheters bokföring – fråga 26 bilaga 2

²⁹ 11, 15, 17 och 19 §§ förordningen om hantering av statliga fordringar – fråga 20-22B bilaga 2

oskäligt att kräva betalning” är spretigt och tycks inte tillämpas så pass restriktivt som Kammarkollegiet bedömer ska ske. Att en fordran uppgår till ett väldigt lågt belopp och det därför eventuellt kan uppstå större kostnader för att driva in fordran än att efterge den är till exempel inte en anledning att efterge en statlig fordran. Överlag tycks många av myndigheterna se större anledning att avbryta en aktiv indrivning och efterge en fordran om den uppgår till ett lågt belopp.

I något fall har en myndighet förlitat sig på rådgivning från ett privat inkassobolag men det privata bolaget verkar sakna kunskaper om de speciella regler som gäller för statliga fordringar.

Kammarkollegiet ser sammantaget att det finns behov av att sprida information om hur statliga fordringar ska hanteras och möjligtvis även förtydliga föreskrifterna till hanteringsförfordningen.

4.2.9 Elektroniska beställningar

I enkäten till myndigheterna ingick en fråga om användning av elektroniska beställningar.³⁰

Låg användning av elektroniska beställningar

Myndigheter med mer än 50 anställda ska utföra sina beställningar elektroniskt. 69 procent av de berörda myndigheterna anger att de gör färre än 30 procent av sina beställningar elektroniskt. Endast 11 procent av de berörda myndigheterna uppger att de gör mer än 80 procent av sina beställningar elektroniskt. Det är Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) som har föreskriftsrätt till den aktuella förordningen. DIGG har tagit del av resultaten och konstaterar att det fortfarande finns stor potential till förbättring av statliga myndigheters e-handelsinförande. DIGG kommer i sin årliga enkät till myndigheterna om e-handel att ställa ytterligare frågor på området för att få mer kunskap om de utmaningar som upplevs och för att kunna bedöma var det finns behov av stödinsatser.

4.2.10 Hantering av betalningar

Få brister i betalningssäkerhet

Myndigheterna har svarat på frågor om betalningar och medelsförvaltning.³¹ Riksgäldskontoret, som har föreskriftsrätt till det regelverket har tagit del av myndigheternas svar och kommentarer och har gjort följande bedömning.

Resultatet för frågan om riskanalys av betalningsverksamheten skiljer sig till det sämre från tidigare år och från resultatet av Riksgäldskontorets egen enkät om

³⁰ 3 § förordningen om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte – fråga 24 bilaga 2

³¹ 9 § förordning (2017:170) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning – fråga 34-36 bilaga 2

myndigheternas betalningsverksamhet 2020. Vid en första anblick är det oroande att en så hög andel som 15 procent svarar att de inte har en aktuell och uppdaterad riskanalys. Av kommentarerna framkommer det dock att det inte är riktigt så stor andel som inte gör riskanalys. Troligen har omformuleringen av frågan bidragit till att resultatet skiljer sig från tidigare.

Riksgäldskontoret ser inte något oroväckande i resultatet avseende frågorna om kontroll av utbetalningar och beloppsgräns. Det har gjorts få avsteg från utbetalningskontroller utöver de som beror på Riksgäldskontorets rekommendation om att betala fakturor snabbare med anledning av spridningen av covid-19.

ESV har också följt upp om myndigheterna har utfört betalningsavstämningar i enlighet med regelverket.³² 2019 hade flera myndigheter problem som påverkade deras möjlighet att utföra betalningsavstämningar. Problemen berodde på felaktigheter i uppgifter från Riksgäldskontoret vilket i sin tur berodde på systemproblem. Under 2020 har problemen lösts och inga differenser som inte kunnat rättas har uppstått av den orsaken.

Vissa brister i avstämning av kontoutdrag och bokföring

En myndighet ska löpande utföra dokumenterade avstämningar av kontoutdrag för samtliga kassarörelser mot bokföringen. Avstämningarna ska utföras av någon annan än den som utför eller registrerar betalningar.³³ Sammanfattningsvis verkar myndigheterna göra avstämningar. För 29 procent görs de dock, i strid med föreskrifterna, av personer som utför eller registrerar betalningar. Flera myndigheter anger storleken på myndighetens ekonomifunktion som orsak till att avstämning görs av personer som utför eller registrerar betalningar.

ESV kommer att se över om det stöd eller regelverk som finns kring avstämningar av kontoutdrag och bokföring behöver utvecklas.

4.2.11 Arkivering av räkenskapshandlingar

I enkäten till myndigheterna har vi ställt frågor om arkivering av räkenskapshandlingar med fokus på regelverk för elektroniska handlingar.³⁴ Det EA-regelverk som följs upp är Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd. Riksarkivet har tagit del av myndigheternas svar och kommentarer och gör följande analys.

³² ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring, p. 5 – punkt 16 bilaga 1

³³ ESV:s föreskrifter till 22 § förordningen om myndigheters bokföring – fråga 33 bilaga 2

³⁴ 3 kap. 1 § och 4 kap. 10 § Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:1) och allmänna råd om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling) och 4 § Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:2) och allmänna råd om tekniska krav för elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling) – fråga 37-39 bilaga 2

Positiva svar men osäkerhet kring förståelsen av regelverket

Överlag är svaren väldigt positiva. En förklaring kan vara att myndigheterna verkligen lever upp till kraven i Riksarkivets föreskrifter. En annan förklaring kan vara att myndigheterna, åtminstone i vissa fall, överskattar sin egen efterlevnad av Riksarkivets föreskrifter. Kommentarer visar till exempel att när det gäller att förse handlingarna med de uppgifter som behövs för förståelsen av dem utgår myndigheterna nästan bara från behovet av att det behöver finnas uppgifter om de elektroniska handlingarnas sammanhang, kontext. Dessa uppgifter behövs, men det behövs också uppgifter om handlingarnas tekniska struktur.

Vad gäller strategier för bevarande av elektroniska handlingar är det positivt att 83 procent av myndigheterna har en sådan strategi. Siffran har varit betydligt lägre vid tidigare mätningar som Riksarkivet har utfört. En hög andel uppger att de framställer handlingar enligt Riksarkivets tekniska krav. Även format som inte är lämpliga med tanke på behov av beständighet, såsom Excel och Word, används dock. I dessa fall uppger myndigheterna att de ska se till handlingarna ”senast i samband med överföring till bevarande” uppfyller Riksarkivets tekniska krav, en tidpunkt som sedan inte klargörs.

4.2.12 Hantering av hyresavtal

Myndigheter ska skicka in nya eller förändrade hyresavtal till ESV inom en månad efter undertecknandet.³⁵ ESV använder avtalen för prisomräkning av myndigheternas lokalkostnader. Om avtalen kommer in för sent kan omräkningstalen bli felaktiga, vilket påverkar omräkningen av anslag. ESV publicerar också statistik om den statliga lokalförsörjningen kvartalsvis. Om avtal inte kommer in i tid blir denna statistik sämre och mindre aktuell.

Liknande brister som tidigare år

162 myndigheter uppger att de tecknat nya eller förändrat gamla hyresavtal under 2020. Av dessa uppger 96 procent att de har skickat in avtalen till ESV. ESV har kontrollerat om inkomna nya avtal med en area över 50 m² har skickats in i tid. Större avtal påverkar de beräkningar ESV ska göra mer. Vi har fått sådana avtal från 94 myndigheter under 2020. 63 procent av dem har skickat in ett eller flera avtal för sent. Totalt har 721 nya avtal med en area över 50 m² kommit in till ESV under 2020. Av dessa har 46 procent inkommit i tid och 34 procent mindre än en månad för sent. 20 procent har inkommit mer än en månad för sent.

Vi kan konstatera att det är stor skillnad mellan olika myndigheter på hur bra de är på att skicka in avtal i tid. Ett tiotal större myndigheter som skickat in många avtal har inga eller enbart något enstaka för sent inskickade. Det visar att det är möjligt även

³⁵ 7 § förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning – punkt 17 bilaga 1 och fråga 23 bilaga 2

för stora myndigheter med många avtal att ha rutiner som säkerställer att de skickar in avtal i tid till ESV.

ESV har nyligen lämnat ett regeringsuppdrag där vi föreslår att vi ska revidera prisomräkningstalen två gånger istället för en gång.³⁶ Motiveringen till förslaget är bland annat att vi ska hinna få med fler sent inkomna avtal i prisomräkningsberäkningarna så att omräkningen blir mer korrekt.

4.2.13 Moms

En myndighet ska vara registrerad för utgående mervärdesskatt om den bedriver momspliktig verksamhet eller köper varor och/eller tjänster från utlandet.³⁷ 18 myndigheter har svarat att de inte är registrerade för utgående moms. Sex av dessa svarade dock 2019 att de var registrerade så svaret är felaktigt för något av åren. Vi bedömer att det är mer troligt att de svarat fel i år på grund av förändringarna i uppföljningen men kommer att följa upp frågan ytterligare.

4.3 Insatser baserade på uppföljningen av 2020

I avsnitt 4.2 har ESV och andra berörda myndigheter identifierat behov av att utveckla stöd, se över regelverk eller göra andra insatser för att bidra till ökad regelfterlevnad kommande år. För ESV:s del kan det sammanfattningsvis bli aktuellt med insatser på följande områden:

- redovisning av ansvarsförbindelser
- återbetalning av indragna anslagsmedel
- lärosätens tillämpning av anslagsförordningen
- hantering av beställningsbemyndiganden under året
- inventarieregister
- tillämpning av S-koder
- rättelser i bokföringen
- avstämningar av kontoutdrag och bokföring

Även på andra områden har uppföljningen gett ESV relevant information om hur myndigheterna ser på regelverket som vi till exempel kan använda i vår utbildningsverksamhet.

Kammarkollegiet ser att det finns ett behov av informationsspridning om hur statliga fordringar ska hanteras och eventuellt av att förtydliga de aktuella föreskrifterna. DIGG kommer att göra ytterligare uppföljning inom e-handelsområdet för att bedöma vilket behov som finns av stödinsatser.

³⁶ [ESV 2021:16. Uppdatering av anvisning för pris- och löneomräkning av berörda anslags lokalkostnadsdelar](#)

³⁷ 7 kap. 1-2 §§ skatteförfarandelag (2011:1244) – fråga 19 bilaga 2

Bilaga 1 – Resultat av ESV:s uppföljning 2020

I denna bilaga redovisas resultatet för de regler som ESV följt upp i februari-mars 2021. Det är främst regler om finansiella befogenheter samt regler som har samband med årsredovisningen eller inrapportering till statsredovisningssystemet Hermes. Jämförelser mot 2019 och 2018 har gjorts mot resultatet av EA-värderingen för de åren i de fall jämförbara resultat finns. I EA-värderingen var ett tiotal mindre myndigheter undantagna. Eventuella regelavvikelser de gjort ingår därför inte i jämförelsetalen.

Årsredovisning och särskild dokumentation

1. Inlämnande av årsredovisning – 2 kap. 1 § (10 kap. 1 §) förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

1 myndighet har ändrat/kompletterat årsredovisningen efter sista inlämningsdag.

Ingen myndighet 2019 och 3 myndigheter 2018 lämnade årsredovisningen för sent antingen genom ändring/komplettering eller för sent inlämnande av hela årsredovisningen.

2. Inlämnande av särskild dokumentation till ESV – 2 kap. 3 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

39 myndigheter under regeringen ska lämna särskild dokumentation.

1 myndighet har lämnat särskild dokumentation för sent till ESV. Myndigheten gjorde något fel när de försökte skicka in sista inlämningsdagen. Dokumentationen kom därför in på förmiddagen dagen efter sista inlämningsdag.

1 myndighet 2019 och ingen myndighet 2018 lämnade särskild dokumentation för sent.

3. Redovisning av ansvarsförbindelser – 4 kap. 2 §, 7 kap. 1 §, bilaga 2 förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ESV:s föreskrifter

44 myndigheter redovisar ansvarsförbindelser i sina årsredovisningar.

18 myndigheter har någon form av avvikelser från regelverket om hur ansvarsförbindelser ska redovisas.

Finansiella befogenheter

4. Disponibla anslag - 6 § anslagsförordningen

205 myndigheter disponerar anslag.

2 myndigheter har överskridit disponibla anslagsmedel.

Ingen myndighet överskred disponibla anslagsmedel 2019 eller 2018.

5. Beställningsbemyndigande – 17 § anslagsförordningen

72 myndigheter har tilldelats ramar för beställningsbemyndigande 2020.

3 myndigheter har överskridit tilldelad ram genom att ingå åtaganden för längre tid än ramen medgav.

1 myndighet har gjort nya åtaganden för kommande år utan att ha en ram som medgivit det.

Riksrevisionen har också lämnat reservation i revisionsberättelsen till en myndighet som redovisar äldre beställningsbemyndigande mot en ram som senast var upptagen på budgeten 2018. Myndigheten hade ingått åtaganden som sträckte sig längre än ramen medgav när beslut fattades innan 2019.

3 myndigheter 2019 och 6 myndigheter 2018 överskred tilldelat beställningsbemyndigande eller gjorde åtaganden för kommande år utan tilldelad ram.

6. Ram för lån till anläggningstillgångar – 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen

204 myndigheter har en ram för lån till anläggningstillgångar.

3 myndigheter har överskridit tilldelad låneram. Samtliga överskridanden beror på sänkning av låneram jämfört med föregående år.

4 myndigheter 2019 och 5 myndigheter 2018 överskred tilldelat låneram.

7. Räntekontokredit – 3 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen

204 myndigheter har ett räntekonto.

2 myndigheter har överskridit tilldelad räntekontokredit.

8 myndigheter 2019 och 6 myndigheter 2018 överskred tilldelad räntekontokredit eller övertrasserade räntekonto utan kredit.

8. Övrig kredit – 3 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen

17 myndigheter har tilldelats en övrig kredit med beloppsbegränsning.

Ingen myndighet har överskridit en övrig kredit 2020.

Ingen myndighet överskred en tilldelad övrig kredit 2019 eller 2018.

Rapportering till statsredovisningen

9. Rapportering till statsredovisningen - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 1

2 myndigheter har inte rapporterat till statsredovisningen vid 2 rapporteringstillfällen var.

10. Utfallsrapportering till statsredovisningen - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 3

9 myndigheter har gjort fel i utfallsrapporteringen som ESV behövt hantera.

11. Rapportering av finansstatistisk information - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 4

1 myndighet har gjort väsentliga fel i rapporteringen av finansstatistisk information som inneburit resurskrävande merarbete för ESV.

Ingen myndighet 2019 och 3 myndigheter 2018 hade gjort väsentliga fel i rapporteringen av finansstatistisk information.

12. Överensstämmelse mellan särskild dokumentation och inrapportering till statsredovisningen - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 5

39 myndigheter under regeringen ska lämna särskild dokumentation.

3 myndigheter hade väsentliga differenser mellan inlämnad särskild dokumentation och inrapportering till statsredovisningen.

13. Inrapportering av särskild information om ansvarsförbindelser - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 5

44 myndigheter redovisar ansvarsförbindelser i sina årsredovisningar.

5 myndigheter har differenser mellan redovisade ansvarsförbindelser i årsredovisningen och inrapporteringen till statsredovisningen.

4 myndigheter 2019 och 5 myndigheter 2018 hade differenser mellan redovisade ansvarsförbindelser i årsredovisningen och inrapporteringen till statsredovisningen.

14. Inrapportering av särskild information om beställningsbemyndigande eller äldre beställningsbemyndiganden - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 5

73 myndigheter redovisar beställningsbemyndiganden och/eller äldre beställningsbemyndiganden i sina årsredovisningar.

3 myndigheter har differenser mellan redovisade beställningsbemyndiganden eller äldre beställningsbemyndiganden i årsredovisningen och inrapporteringen till statsredovisningen.

3 myndigheter 2019 och 2 myndigheter 2018 hade differenser mellan redovisade beställningsbemyndiganden i årsredovisningen och inrapporteringen till statsredovisningen. (Inrapportering av äldre beställningsbemyndiganden är nytt för 2020.)

15. Motpartsredovisning - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 5

23 myndigheter bedöms ha någon brist i hanteringen av motpartsredovisningen för 2020. 3 av dessa har väsentliga brister.

3 myndigheter 2019 och 5 myndigheter 2018 bedömdes ha väsentliga brister i hanteringen av motpartsredovisningen.

16. Betalningsavstämningar - 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter p. 5

Inga myndigheter bedöms ha brister i hanteringen av betalningsavstämningar för 2020.

7 myndigheter 2019 och 5 myndigheter 2018 bedömdes ha brister i hanteringen av betalningsavstämningar.

Inlämnande av hyresavtal till ESV

17. Inlämnande av hyresavtal till ESV - 7 § förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning, ESV:s föreskrifter

94 myndigheter har lämnat in hyresavtal med en area över 50 m² till ESV under 2020.

60 myndigheter har lämnat in ett eller flera hyresavtal senare än en månad efter att de undertecknats.

721 nya avtal med en area över 50 m² har kommit till ESV under 2020. 46 procent har inkommit i tid. 34 procent har inkommit mindre än en månad för sent. 20 procent har inkommit mer än en månad för sent.

54 myndigheter 2019 och 56 myndigheter 2018 lämnade ett eller flera avtal sent till ESV.

Bilaga 2 – Resultat myndighetsenkät 2020

Bilagan redovisar hur myndigheterna besvarat ESV:s enkät i december 2020. Vi har korrigerat uppenbart felaktiga svar där vi kan veta vad det korrekta svaret är. Till exempel att en myndighet som inte disponerar anslag svarat på frågan om hur den redovisat mot anslag. I vissa fall indikerar kommentarer som lämnats att samtliga svar kanske inte är korrekta. Om detta är väsentligt har det tagits upp i analysen i avsnitt 4.2.

Någon jämförelse mot tidigare års EA-värdering görs inte i denna del eftersom olika frågor ställts.

Anslag och inkomstitlar

Redovisning mot anslag och inkomstitlar – 14 § anslagsförordningen

1. *Har myndigheterna redovisat mot anslag varje månad?*

Ja. Ett universitet har svarat nej men det verkar eventuellt ha missuppfattat det undantag som universitet och högskolor har när det gäller hur anslag ska avräknas.

2. *Har myndigheterna redovisat mot inkomstitlar varje månad?*

Ja. Ett tiotal myndigheter har svarat att de inte redovisat varje månad men de har lämnat kommentarer som visar att de inte gjort fel utifrån myndighetens verksamhet.

Kontroll av tilldelade medel – ESV:s föreskrifter till 21 § förordningen om myndigheters bokföring

3. *Har myndigheterna kontrollerat att uppgifterna i statsredovisningssystemet om tilldelade medel, inklusive omdisponeringar och indragningar, är riktiga för samtliga anslagposter som myndigheten disponerar?*

Samtliga myndigheter som disponerar anslag uppger att de har kontrollerat. 7 av 205 myndigheter uppger att man inte har kontrollerat löpande utan bara en gång.

Uppföljning och prognos – 9 § anslagsförordningen

4. *Har myndigheterna löpande under året följt upp och prognostiserat anslagsutnyttjandet för samtliga anslagposter som myndigheten disponerar?*

Ja. 70 procent anger att de följer upp och prognostiserar varje månad eller oftare. 29 procent anger att de gör det mer sällan. Båda svaren innebär att regelverket följs eftersom hur ofta uppföljning och prognoser behöver göras beror på vilka anslag

myndigheten disponerar. Två universitet har svarat nej och verkar eventuellt ha missuppfattat de undantag som universitet och högskolor har när det gäller anslag.

5. *Har myndigheterna informerat regeringen och föreslagit åtgärder om det finns risk för att ett tilldelat belopp, inklusive en beviljad anslagskredit, bedöms otillräckligt för någon av de anslagsposter som myndigheten disponerar?*

48 myndigheter har bedömt att det funnits risk för överskridande av anslag. 46 av dem uppger att de har informerat regeringen om detta.

Återbetalning av anslag – 7 § anslagsförordningen och 4 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen

6. *Har myndigheterna gjort återbetalning av indragna anslagsmedel som tidigare har förts till räntekonto?*

7 myndigheter har uppgett att de inte betalat in indragna medel. 5 av dessa hade dock ingen indragning på räntebärande anslag 2020. De har antingen feltolkat frågan eller så avser svaret tidigare års anslag.

Beställningsbemyndigande, löpande noteringar – 18 § anslagsförordningen

7. *Har myndigheterna fört noteringar löpande under året om samtliga åtaganden och infrianden som myndigheten gjort med stöd av ett beställningsbemyndigande?*

Samtliga som har ram för beställningsbemyndigande uppger att noteringar görs.

Utbetalning av bidrag – 11 § anslagsförordningen

8. *Har myndigheterna betalat ut samtliga bidrag finansierade med anslag i nära anslutning till att bidraget ska användas av mottagaren eller i enlighet med utbetalningstidpunkt angiven i lag, förordning eller annat beslut av regeringen?*

Samtliga som uppger att de betalar ut anslagsfinansierade bidrag har svarat att regelverket följs. En myndighet som betalar ut anslagsfinansierade bidrag har felaktigt svarat att den inte gör det.

Inkomster som ej disponeras – 26 § avgiftsförordningen och 4 kap. 4 § kapitalförsörjningsförordningen

9. *Har myndigheterna fört alla medel som inte får disponeras till statens centralkonto OCH redovisat alla sådana medel mot inkomsttitel?*

Alla myndigheter som uppger att de har inkomster som inte disponeras har svarat ja, utom en. Den myndighet som svarat nej har inte gjort fel då den ska betala aktuella medel till en annan myndighet, inte till statens centralkonto.

Avgifter

Bemyndigande – 3 § avgiftsförordningen

10. *Har myndigheterna tagit ut avgift för varor eller tjänster utan att ha rätt (bemyndigande) till det?*

3 myndigheter uppger att de tagit ut avgifter utan bemyndigande.

Samråd – 7 § avgiftsförordningen

11. *Har myndigheterna tagit ut avgifter som man INTE har samrått med ESV om?*

11 myndigheter uppger att de tagit ut avgifter som de inte samrått om trots att de omfattats av samrådsskyldigheten. 26 myndigheter uppger att de inte samrått eftersom de omfattas av treårssamråd först 2021 och tidigare har haft undantag från samrådsskyldighet.

Anläggningstillgångar

Aktivering av tillgångar – 5 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ESV:s föreskrifter och allmänna råd

12. *Har myndigheterna redovisat alla tillgångar som anskaffats och som uppfyller kriterierna för att redovisas som anläggningstillgångar i balansräkningen?*

Alla myndigheter utom en uppger att anläggningstillgångar redovisats i balansräkningen. En myndighet uppger att den felaktigt har kostnadsfört en maskin.

Mindre värde och kortare ekonomisk livslängd – 5 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ESV:s allmänna råd

13. *Har myndigheterna interna riktlinjer för hur maskiner, inventarier m.m. av mindre värde respektive med kortare ekonomisk livslängd ska hanteras?*

95 procent av myndigheterna uppger att de har sådana riktlinjer. Några av dessa har lämnat kommentaren att Statens servicecenter har tagit fram förslag. Det är oklart om det innebär att de har riktlinjer eller om det bara finns förslag till riktlinjer.

Aktivering av egen utveckling – 5 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

14. Har myndigheterna tagit upp alla utvecklingsutgifter som är av väsentligt värde för myndighetens verksamhet under kommande år som immateriell anläggningstillgång?

2 myndigheter har svarat att de inte gjort det.

Nya regler för lån till anläggningstillgångar – 2 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen

15. Har myndigheterna sett över sina rutiner för att ta upp lån för anläggningstillgångar för att säkerställa att differensen mellan lån och anläggningstillgångar i årsredovisningen enbart kommer bero på bokslutstransaktioner eller ekonomiska händelser sent under året?

Samtliga myndigheter som ha en ram för lån för verksamhetsinvesteringar uppger att de har sett över sina rutiner.

Frågan ger inte underlag för att bedöma om myndigheterna faktiskt följt de nya reglerna eftersom översyn av rutiner för att ta upp lån inte i sig minskar differensen mellan lån och anläggningstillgångar men ändrade rutiner ger ökade förutsättningar att följa reglerna.

Kontroll över tillgångar

Register över tillgångar – 22 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter

16. Har myndigheterna ett uppdaterat register över inventarier och anläggningstillgångar som innehåller uppgifter som gör det möjligt att identifiera tillgångarna?

57 procent av myndigheterna uppger att de har register med tillgångar som tagits upp i balansräkningen och stöldbegärliga tillgångar oavsett värde. 41 procent av myndigheterna uppger att de har register över de tillgångar som tagits upp i balansräkningen. 2 myndigheter uppger att de saknar komplett register. 2 har inga egna inventarier eller anläggningstillgångar.

Inventering – 22 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter

17. Har myndigheterna inventerat sina tillgångar i den omfattning som de bedömt är nödvändigt?

97 procent av myndigheterna uppger att de inventerat i den omfattning som de bedömt är nödvändigt.

Moms

Rekvisition av moms – 4 § förordningen om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt

18. Har myndigheterna bara rekvirerat ingående moms som omfattas av kompensationsrätten?

99 procent har svarat ja.

2 myndigheter har felaktigt svarat att de inte har kompensationsrätt för ingående moms.

Registrering för utgående moms – 7 kap. 1-2 §§ skatteförfarandelagen

19. Har myndigheterna registrerat sig för utgående mervärdesskatt hos Skatteverket?

91 procent av myndigheterna uppger att de registrerat sig.

9 procent (18 myndigheter) uppger att de inte registrerat sig eftersom de inte bedriver momspliktig verksamhet eller köper varor och/eller tjänster från utlandet.

Fordringar

Se analys i avsnitt 4.2.8 av lämnade kommentarer till dessa frågor för att få en rättvisande bild.

Indrivningsåtgärder – 11 § förordningen om hantering av statliga fordringar

20. Har myndigheterna utan dröjsmål vidtagit indrivningsåtgärder i samtliga fall som en betalningsskyldig inte betalat inom den tid som en myndighet angett i betalningspåminnelse?

137 myndigheter uppger att de haft sådana fordringar. Av dessa uppger 82 procent att de vidtagit indrivningsåtgärder i samtliga fall.

Bevakning av fordringar – 15 § förordningen om hantering av statliga fordringar

21. Har myndigheterna förteckningar över fordringar för vilka indrivning har avbrutits som regelbundet bevakas för att indrivning ska kunna tas upp på nytt?

105 myndigheter uppger att de har fordringar där indrivning avbrutits. 91 procent av dessa uppger att de har en förteckning som regelbundet bevakas.

Eftergift av fordringar – 17 § förordningen om hantering av statliga fordringar

22. Har myndigheterna eftergivit fordringar och i så fall på vilken grund?

56 myndigheter uppger att de eftergivit fordringar. 89 procent av dessa uppger annat skäl än den betalningsskyldiges sjukdom som orsak. En myndighet får helt eller

delvis efterge en fordran, om det på grund av den betalningsskyldiges sjukdom eller av någon annan anledning är uppenbart oskäligt att kräva betalning.

Samråd med Kammarkollegiet – 19 § förordningen om hantering av statliga fordringar

22B. Samrådde myndigheterna med Kammarkollegiet innan fordringarna eftergavs?

Frågan har besvarats av de 56 myndigheter som svarade ja på fråga 22. 31 av myndigheterna omfattas inte av samrådsskyldigheten, främst på grund av att fordringsbeloppen understigit ett basbelopp. 11 av de myndigheter som omfattas har svarat att det inte samrått.

Hyresavtal till ESV

7 § förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning

23. Har myndigheterna lämnat uppgifter till ESV om alla nya eller förändrade hyresavtal under året?

96 procent av de myndigheter, 162 stycken, som uppger att de tecknat nya eller förändrat gamla hyresavtal i år uppger att de har skickat in avtalen till ESV.

E-beställningar

3 § förordningen om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte

24. Hur stor andel av myndigheternas beställningar av varor och tjänster som omfattas av kravet på elektroniska beställningar uppskattar myndigheterna att de har gjort elektroniskt under 2020?

Frågan har medvetet inte utformats som en ja/nej-fråga eftersom vi sedan tidigare EA-värderingar vet att efterlevnaden är bristande.

Tabellen redovisar resultatet för de myndigheter som omfattas av regeln.

	Antal	Andel
Mindre än 30 %	109	69 %
30-49 %	13	8 %
50-79 %	19	12 %
80-99 %	18	11 %
Alla/100 %	0	0 %
Total	159	100 %

Redovisning

Verifikationsserier – 8 § förordningen om myndigheters bokföring

25. *Har myndigheterna under året haft avbrott i någon av sina verifikationsserier där det inte finns dokumenterade förklaringar?*

4 myndigheter svarar att de har haft avbrott som saknar dokumenterad förklaring.

Rättelse av bokföring – 12 § förordningen om myndigheters bokföring

26. *Har myndigheterna gjort eventuella rättningar av bokföringsposter på sätt som gör det möjligt att få kännedom om att posten har rättats?*

95 procent av myndigheterna svarar ja på detta. Se dock analys i avsnitt 4.2.7 av kommentarer.

Kvartalsvisa periodiseringar – 21 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter

27. *Har myndigheterna efter utgången av varje kvartal gjort de periodiseringar som bedöms påverka resultat- och balansräkningarnas poster väsentligt?*

94 procent av myndigheterna har svarat ja. Av de 6 procent som svarat nej har hälften angett att de inte haft något att periodisera.

S-koder för periodiseringar – 21 § förordningen om myndigheters bokföring

28. *Rapporterar myndigheterna sina periodiseringar på tillämpliga S-koder för periodiseringar?*

Ingen myndighet har svarat nej. 1 procent har svarat delvis.

Differenser mot statsredovisningen – 21 § förordningen om myndigheters bokföring

29. *Har redovisningsinformationen som myndigheterna rapporterat till statsredovisningen under året avvikit från myndigheternas egen redovisning?*

2 myndigheter, 1 procent, uppger att det funnits avvikelser under året.

Systemdokumentation – 18 § förordningen om myndigheters bokföring

30. *Har myndigheterna upprättat de beskrivningar, instruktioner och annan dokumentation som behövs för att förstå hur bokföringssystemet är uppbyggt (systemdokumentation)?*

99 procent har svarat ja. Av de 3 som svarat nej verkar 2 ha svarat fel om man tittar på deras kommentarer.

Behandlingshistorik – 18 § förordningen om myndigheters bokföring

31. *Har myndigheterna upprättat beskrivningar över genomförda bearbetningar i bokföringssystemet som gör det möjligt att utan svårighet följa och förstå hur enskilda bokföringsposter har behandlats och vilka behandlingsregler som har gällt (behandlingshistorik)?*

98 procent har svarat ja. Av de 4 som svarat nej verkar 1 ha svarat fel om man tittar på deras kommentar.

Hantering av myndighetens medel

Förfogande över medel – 22 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter

32. *Har myndigheterna fastställt förteckningar över behörigheter att förfoga över myndigheternas medel?*

Samtliga myndigheter uppger att de har förteckningar men 5 procent uppger att de inte uppdaterar den kontinuerligt.

Avstämning av betalningar – 22 § förordningen om myndigheters bokföring, ESV:s föreskrifter

33. *Har myndigheterna löpande gjort dokumenterade avstämningar mellan bokföringen och kontoutdrag eller andra underlag från betalningsförmedlare?*

Samtliga myndigheter utom en uppger att dokumenterade avstämningar görs. 29 procent uppger att avstämningar görs av personer som utför eller registrerar betalningar.

Betalningar

Riskanalys – 9 § förordningen om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning

34. *Har myndigheterna aktuella och uppdaterade riskanalyser för sina betalningsverksamheter?*

85 procent av myndigheterna uppger att de har en aktuell och uppdaterad riskanalys.

Kontroll av utbetalningar – 9 § förordningen om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning, Riksgäldens föreskrifter

35. *Har myndigheterna gjort avsteg från att kontrollera att utbetalningar görs till rätt mottagare, med rätt belopp och vid rätt tidpunkt?*

4 procent av myndigheterna uppger att de vid något eller några tillfällen under året gjort avsteg från kontrollerna.

Beloppsgränser – 9 § förordningen om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning, Riksgäldens föreskrifter

36. Saknar något bankkonto, som används eller kan användas för utbetalningar och som är anslutna till statens centralkonto, beloppsgräns?

Inga bankkonton saknar enligt myndigheternas svar beloppsgränser.

Arkivering av räkenskapsinformation

Strategi för bevarande av elektroniska handlingar – 3 kap. 1 § Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:1) och allmänna råd om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling)

37. Har myndigheterna dokumenterat strategier för bevarande av elektroniska handlingar som omfattar de handlingar som innehåller räkenskapsinformation och som ska bevaras?

83 procent av myndigheterna uppger att de har en dokumenterad strategi.

Elektroniska handlingars uppgifter – 4 kap. 10 § Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:1) och allmänna råd om elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling)

38. Har myndigheterna försett elektroniska handlingar som innehåller räkenskapsinformation med uppgifter i den utsträckning det behövs för förståelsen av handlingarna?

94 procent av myndigheterna uppger att de försett elektroniska handlingar som med uppgifter i den utsträckning som behövs.

Framställande av elektroniska handlingar – 4 § Riksarkivets föreskrifter (RA-FS 2009:2) och allmänna råd om tekniska krav för elektroniska handlingar (upptagningar för automatiserad behandling)

39. Har myndigheterna framställt handlingar med räkenskapsinformation i enlighet med Riksarkivets tekniska krav?

91 procent av myndigheterna uppger att de framställt handlingar i enlighet med kraven.

Bilaga 3 – EA-regelverk

Följande förordningar är exempel på EA-regelverk. Detta är inte en fullständig lista över alla EA-regelverk som myndigheterna ska följa. Samtliga regler nedan ingår i EA-boken som ESV publicerar på webben.³⁸

Förordningar som ESV har föreskriftsrätt till:

- Anslagsförordningen (2011:223)
- Avgiftsförordningen (1992:191)
- Donationsförordningen (1998:140)
- Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring
- Förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt
- Förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning
- Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag
- Förordningen (1996:1191) om överlåtelse av statens lösa egendom
- Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210)

Exempel på andra förordningar och föreskrifter med EA-regelverk:

- Förordningen (2017:170) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning – Riksgäldskontoret har föreskriftsrätt
- Förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar – Kammarkollegiet har föreskriftsrätt
- Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring och utlån av räkenskapshandlingar (RA-FS 2018:10)
- Förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte – Myndigheten för digital förvaltning har föreskriftsrätt till 3 §

---

³⁸ [EA-boken - Ekonomistyrningsverket \(esv.se\)](http://esv.se)

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.